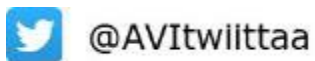

Den grundläggande utbildningen våren 2021 vecka 11

Bakgrund och teman

Bakgrund

Regionförvaltningsverken och undervisnings- och kulturministeriet har samlat in uppdaterad information från finländska anordnare av grundläggande utbildning om Covid19-situationen vecka 7 för datumet 16.3.

Enkäten besvarades av 227 kommuner (svars% 77,5) och av 49 privata anordnare av grundläggande utbildning).

Urvalet kan anses vara representativt.

Resultaten presenteras i denna infodiaserie

- som riksomfattande och regional fördelningsinformation
- som beskrivningar av innehållsanalysen som gjorts om de öppna punkterna i enkäten och som kompletterar fördelningsinformationen
- utan specificeringar de kommunala och privata utbildningsanordnarnas svar

Svarandeuppgifterna och resultaten i den separata varierande delen 2/2021 presenteras i denna diaserie som en egen del.

RFV	Landskap	Kommunal	Privat
RFV i Södra Finland	Södra Karelen	10	-
-	Egentliga Tavastland	8	-
-	Kymmenedalen	4	2
-	Päijänne-Tavastland	8	2
-	Nyland	20	16
RFV i Östra Finland	Södra Savolax	10	-
-	Norra Karelen	12	4
-	Norra Savolax	14	2
RFV i Lappland	Lappland	16	1
RFV i Sydvästra Finland	Satakunta	12	5
-	Egentliga Finland	24	2
RFV i Västra och Inre Finland	Södra Österbotten	13	1
-	Mellersta Österbotten	5	-
-	Mellersta Finland	17	3
-	Birkaland	17	4
-	Österbotten	11	3
RFV i Norra Finland	Kajana	6	-
-	Norra Österbotten	20	4
Hela landet	-	227	49

Temnan vecka 5

Beslut om särskilda och/eller exceptionella undervisningsarrangemang

- Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut enligt 20 a § 5 mom. i GrUL (exceptionella undervisningsarrangemang) och ytterligare antalet utbildningsanordnare som fattat beslut enligt 18 § i GrUL till följd av covid19.
- Antal beslut enligt 18 § i GrUL (särskilda undervisningsarrangemang) till följd av covid19.

Distans- och hemundervisning

- Antalet elever i distansundervisning av orsaker som beror på covid19, tisdagen 16.3.2021.
- Antalet elever i hemundervisning av orsaker som beror på covid19, tisdagen 16.3.2021.
- Uppskattningar av orsakerna till övergången till hemundervisning samt om övergången till hemundervisning har ökat jämfört med tidigare höstar

Varierande tema 2/2020

- Separat egen enkät (16.3-22.3).
- Anvisningar och beredskap.

SÄRSKILDA OCH EXCEPTIONELLA UNDERVISNINGSAARRANGEMANG

Beslut om exceptionella undervisningsarrangemang under perioden 3.2.-16.2.2021

“

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut om exceptionella undervisningsarrangemang är detsamma

Regionförvaltningsverket

- 42 % av alla respondenter meddelar att de har fattat beslut enligt 20 a § 5 mom. i GrUL med anledning av Covid19 och att de ytterligare har fattat beslut enligt 18 § i GrUL.
- Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut var störst i RFV-områdena Södra Finland (60 %) Sydvästra Finland (47 %) och Västra och Inre Finland (42 %).

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – Hela Finland och RFV-områden, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i området,
% av respondenterna i regionen

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
<i>Hela landet</i>	30	43	42	42
RFV i Södra Finland	42	57	58	60
RFV i Östra Finland	21	38	18	26
RFV i Lappland	10	29	25	24
RFV i Sydvästra Finland	33	42	55	47
RFV i Västra och Inre Finland	29	40	42	42
RFV i Norra Finland	29	39	27	27

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – RFV i Södra Finland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Södra Finland,

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
Södra Karelen	33	33	22	30
Egentliga Tavastland	25	57	17	50
Kymmenedalen	40	50	57	17
Päijänne-Tavastland	33	38	38	70
Nyland	49	67	76	75
<i>Hela RFV-området</i>	42	57	58	60

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – RFV i Östra Finland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Östra Finland, % av respondenterna i regionen

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
Södra Savolax	22	29	9	20
Norra Karelen	14	25	23	25
Norra Savolax	27	53	20	31
<i>Hela RFV-området</i>	<i>21</i>	<i>38</i>	<i>18</i>	<i>26</i>

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – Lappland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Lappland, % av respondenterna i regionen

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 6	vecka 11
Lappland	10	29	25	24

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – Sydvästra Finland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Sydvästra Finland, % av respondenterna i regionen

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
Satakunta	13	20	35	18
Egentliga Finland	48	57	70	65
<i>Hela RFV-området</i>	33	42	55	47

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – Västra och Inre Finland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Västra och Inre Finland, % av respondenterna i regionerna

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
Södra Österbotten	8	31	8	7
Mellersta Österbotten	29	0	0	20
Mellersta Finland	23	43	52	45
Birkaland	50	40	44	67
Österbotten	25	60	73	43
<i>Hela RFV-området</i>	29	40	42	42

Andel respondenter i % i regionen som fattat beslut i enlighet med 20 a § 5 mom. i GrUL och som ytterligare grundar sig på 18 § i GrUL under perioden (från föregående granskningstidpunkt till följande) – Norra Finland, tabell

Antalet utbildningsanordnare som fattat beslut i RFV i Norra Finland, % av respondenterna i regionen

Område	vecka 3	vecka 5	vecka 7	vecka 11
Kajanaland	33	25	0	17
Norra Österbotten	27	42	33	29
<i>Hela RFV-området</i>	29	24	27	27

“

Antalet beslut om särskilda undervisningsarrangemang har fördubblats

Regionförvaltningsverket

Antalet beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL som fattats fram till 16.3.2021 till följd av Covid19

- Antalet beslut om särskilda undervisningsarrangemang är dubbelt så många jämför med den föregående granskningsperioden.
 - De regionala skillnaderna är mycket stora
 - Variationsintervallet i antalet fattade beslut per område är stort (146–10 657)
 - Antalet fattade beslut tredubblades inom RFV Sydvästra Finland och fördubblades inom RFV Södra Finland under perioden 16.2–16.3.

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*

Antalet **sammanlagt** under vårterminen 2021 före tisdagen den aktuella veckan, hela landet och RFV-områden

Område	v. 3	v. 5*	v. 7	v. 11
RFV i Södra Finland	1054	787	5359	10 657
RFV i Östra Finland	327	228	287	410
RFV i Lappland	4	127	4	146
RFV i Sydvästra Finland	173	248	442	1791
RFV i Västra och Inre Finland	438	899	2490	2829
RFV i Norra Finland	156	161	230	351
Hela landet	2152	2450	8812	16 184

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*

Antalet **sammanlagt** under vårterminen 2021 före tisdagen den aktuella veckan, RFV i Södra Finland, tabell

Område	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Södra Karelen	5	17	16	90
Egentliga Tavastland	8	34	0	107
Kymmenedalen	50	242	469	306
Päijänne- Tavastland	235	200	80	692
Nyland	756	294	4794	9462
Hela RFV- området	<i>1054</i>	<i>787</i>	<i>5359</i>	<i>10 657</i>

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*, tabell

Antalet **sammanlagt** under höstterminen (HT) och sammanlagt under vårterminen (VT) före tisdagen den aktuella veckan. RFV i Östra Finland, tabell.

	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Södra Savolax	85	0	210	217
Norra Karelen	58	59	65	117
Norra Savolax	184	169	12	76
<i>Hela RFV-området</i>	<i>327</i>	<i>228</i>	<i>287</i>	<i>410</i>

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*, tabell

Antalet **sammanlagt** under höstterminen (HT) och sammanlagt under vårterminen (VT) före tisdagen den aktuella veckan. RFV i Lappland, tabell.

	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Lappland	4	127	4	146

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*, tabell

Antalet **sammanlagt** under höstterminen (HT) och sammanlagt under vårterminen (VT) före tisdagen den aktuella veckan. RFV i Sydvästra Finland, tabell.

	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Satakunta	7	20	23	120
Egentliga Finland	166	228	419	1671
Hela RFV-området	<i>173</i>	<i>248</i>	<i>442</i>	<i>1791</i>

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*, tabell

Antalet **sammanlagt** under höstterminen (HT) och sammanlagt under vårterminen (VT) före tisdagen den aktuella veckan. RFV i Västra och Inre Finland, tabell.

	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Södra Österbotten	56	2	53	62
Mellersta Österbotten	10	0	0	54
Mellersta Finland	132	780	1411	440
Birkaland	198	102	211	1243
Österbotten	42	15	815	1030
<i>Hela RFV-området</i>	<i>438</i>	<i>899</i>	<i>2490</i>	<i>2829</i>

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

Beslut om särskilda undervisningsarrangemang enligt 18 § i GrUL till följd av covid19*, tabell

Antalet **sammanlagt** under höstterminen (HT) och sammanlagt under vårterminen (VT) före tisdagen den aktuella veckan. RFV i Norra Finland, tabell.

	v. 3 19.1.2021	v. 5* 2.2.2021	v. 7 16.2.2021	v. 11 16.3.2021
Kajanaland	4	16	0	17
Norra Österbotten	152	145	230	334
<i>Hela RFV- området</i>	<i>156</i>	<i>161</i>	<i>230</i>	<i>351</i>

* I avsaknad av svar från fler respondenter kan resultaten för denna punkt på sin höjd anses vara riktgivande

“

**Antalet elever i distans-
undervisning det största under
läsåret 2020-21**

Regionförvaltningsverket

Elever i distansundervisning

- Tisdag 16.3.2021 deltog **82 074 elever** i distansundervisning, vilket är det största antalet elever i distansundervisning som rapporterats under läsåret 2020-21).
- Bakom ökningen ligger de regionala beslut om stängning av läroanstalter som fattats på basis av epidemiläget och som gäller undervisningen i årskurserna 7-9.
- I en landskapsspecifik granskning fanns det stora skillnader i antalet elever i distansundervisning när antalet varierade mellan 3 och 38 015 elever.
- Elever i distansundervisning fanns i alla RFV-områden och i alla landskap.
- Det klart största antalet elever som deltog i distansundervisning fanns nu i **Nyland (38015)**, **Egentliga Finland (11334)** och **Birkaland (7592)**.

Tabell över elever i distansundervisning inom den grundläggande utbildningen på grund av covid19 på tisdagar veckorna 3/2021, 5/2021 7/2021 och 11/2021

Område	v. 3/2021 19.1.2021	v. 5/2021 2.2.2021	v. 7/2021 16.2.2021	v. 11/2021 16.3.2021
RFV i Södra Finland	1379	2967	3070	52309
RFV i Östra Finland	563	560	138	2945
RFV i Lappland	6	11	78	216
RFV i Sydvästra Finland	329	556	717	14793
RFV i Västra och Inre Finland	1083	6642	1643	11681
RFV i Norra Finland	129	245	79	130
<i>Hela landet</i>	<i>3489</i>	<i>10981</i>	<i>5725</i>	82074

Observationer i anslutning till övergången till distansundervisning

- Klass 7–9 inom den grundläggande utbildningen har övergått till distansundervisning antingen enligt regionförvaltningsverkets anvisningar eller enligt sjukvårdsdistriktets anvisningar.
- Enligt enkäten har elever med särskilt stöd eller personer som omfattas av förlängd läroplikt i regel deltagit i närundervisning.
- I vissa fall har man varit tvungen att övergå till distansundervisning som en försiktighetsåtgärd, eftersom spårningen av exponeringarna har blivit överbelastad.
- Även elever i lägre klasser har flyttats till distansundervisning på grund av karantän eller exponering. I vissa fall har distansundervisningen under tiden 8–28.3 utvidgats till att gälla även sjätte klassen.
- Informationen har ansetts vara bristfällig.
- Distansundervisningen har gått bättre än förra våren.

”Bedömningen om en övergång till särskilda undervisningsarrangemang gjordes tillsammans med myndigheten för smittsamma sjukdomar och vi fick en rekommendation om att övergå till distansundervisning så snart som det i praktiken är möjligt.”

”Beslutet om distansundervisning gäller inte elever med särskilt stöd eller förlängd läroplikt. De fortsätter i närundervisningen.”

”Under vecka 8 informerade statsrådet om den planerade distansundervisningen vecka 10 i fråga om den allmänna undervisningen i årskurserna 7–9. Därefter ordnades arrangemangen i kommunen: det gick bra, eftersom vi redan hade erfarenhet av situationen. Vi hade redan länge väntat på ett beslut av RFV om en delvis stängning av skolorna. Kommunerna kunde ha fått mer information om tidsplanen.”

”De elever som satts i karantän deltog i distansundervisning under karantänstiden. Eleverna kontaktades under distansundervisningsperioden i fråga om skoluppgifter och prestationer.”

Observationer i anslutning till övergången till distansundervisning, 2

- Distansundervisning har getts planenligt. I ett svar nämns också en separat avlönad distanslärare som har skött distansundervisningen.
 - Utdelning av mat på olika sätt (färdigmat, avhämtning av mat från skolan, mat som ersätter skolmat).
 - Besluten fattades på grund av karantänsbestämmelserna.
 - Olika sätt att kontakta eleven. Även vårdnadshavarna kan stödja distansundervisning. Med vårdnadshavarna avtalas också om ordnande av distansundervisning.
 - Om det i en kommun bara finns en skola, är hela skolan stängd, om nästan hälften av eleverna har varit i karantän.
 - Utifrån svaren verkar växelverkan inom distansundervisningen ha ökat.
 - I samband med återgången till närundervisning har man säkerställt framsteg i studierna.
- *"Undervisningen har getts som distansundervisning planenligt med hjälp av elektroniska verktyg (dator, pekdator, smarttelefon) som lämpar sig för respektive åldersnivå."*
 - *"Undervisningen ordnas som distansundervisning under karantänstiden i enlighet med de beredskapsplaner som skolan och X stad har utarbetat."*
 - *"Distansundervisning med hjälp av distansförbindelser ges också elever som får särskilt stöd, eftersom de satts i karantän."*
 - *"Skolan har utsett en kontaktperson, lärarna ger uppgifter och anvisningar enligt arbetsordningen."*
 - *"Läraren ger eleverna stöd i studierna enligt individuella behov."*
 - *"Undervisningen förmedlas hem med elektroniska verktyg, undervisningen är interaktiv och vid behov genomförs stödet på distans."*
 - *När en elev återvänder till närundervisning*
 - *Utbildningspersonalen säkerställer att studierna framskridit och bedömer behovet av tilläggsstöd.*
 - *Vid behov ordnas stödundervisning eller omfattande specialundervisning för eleven och behovet av särskilda undervisningsarrangemang bedöms i samband med långvarig frånvaro.*

“

**Ökning i antalet
elever som
övergått till
hem-
undervisning**

Regionförvaltningsverket

Elever som får hemundervisning

- På grund av covid19 deltog **498 elever** i hemundervisning tisdag 16.3.2020.
- Elever i hemundervisning fanns fortfarande i alla regionförvaltningsområden, sammanlagt 16 landskap.
- När man granskar landskapen varierade antalet elever i hemundervisningen hos de utbildningsanordnare som nu svarade mellan 0 och 106 elever.

Elever inom den grundläggande utbildningen som på grund av covid19 övergått till hemundervisning läsåret 2020-21. Tabell över RFV-områden och hela landet.

Område	v. 3/2021 19.1.2021	v. 5/2021 2.2.2021	v. 7/2021 16.2.2021	v. 11/2021 16.3.2021
RFV i Södra Finland	153	127	180	224
RFV i Östra Finland	76	57	52	55
RFV i Lappland	8	28	5	34
RFV i Sydvästra Finland	34	34	20	50
RFV i Västra och Inre Finland	56	85	97	123
RFV i Norra Finland	35	24	30	12
Hela landet	362	355	384	498

Andra observationer i anslutning till hemundervisning

Orsakerna till övergången till hemundervisning är många:

- hälsorsaker relaterade till familjen eller eleven
- rädsla för exponering efter sportlovsveckan
- vårdnadshavarens rädsla för att insjukna i covid19

Eleverna deltar inte nödvändigtvis officiellt i hemundervisningen, men eleven är borta från skolan efter vårdnadshavarens beslut.

- *“Vissa föräldrar har ansökt om ledighet efter sportlovet, när andra elever i samma klass har varit på resor under sportlovet och de varit rädda för att låta barnet vara i skolan.”*
- *“Övergick till hemundervisning när personalen beordrades använda munskydd i skolan.”*

ANDRA OBSERVATIONER ÅTERKOMMANDE DEL

Andra observationer, vecka 11, återkommande del

- Oro över familjernas ork och risk för utslagning bland vissa elever.
 - En liten kommuns möjlighet att agera flexibelt när situationerna varierar. Också olika situationer i olika kommuner när det gäller möjligheterna att ordna distansundervisning.
 - Den riksomfattande kommunikationen var oklar.
 - Hybridundervisning är tungt för lärare.
 - Konflikt mellan 58 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar och 20 a § i lagen om grundläggande utbildning i kommuner där det inte finns något så kallat annat utrymme som definieras som undervisningsutrymme.
 - Det är omöjligt att undervisa praktiska ämnen på distans.
- *“Vi hade ingen möjlighet att ordna högklassig närundervisning under distansundervisningen för alla elever som fått ett beslut om särskilt stöd, så vi var tvungna att fatta beslut om undervisningsarrangemangen för elever med särskilda behov med betoning på elevens bästa”*
 - *“Ett par elever med intensifierat stöd riskerade bli utslagna i studierna, utifrån individuell prövning har de uppmanats att delta i närundervisning.”*
 - *“I praktiska ämnen, såsom textilhandarbete eller i slöjd och tekniskt arbete är det nästan omöjligt att ge relevanta distansuppgifter. Elevernas möjligheter att lära sig dessa ämnen på distans är små när de i väsentlig grad är beroende av materialets tillgänglighet och lämpliga arbetsförhållanden samt av lärarens handledning i undervisningssituationer. Utmaningar av detta slag finns också inom det naturvetenskapliga området, till exempel i kemi. Det är svårt eller omöjligt, att låta eleverna utföra t.ex. experiment inom organisk kemi i hemförhållanden. Distansundervisning i ovannämnda ämnen stannar på en helt teoretisk nivå vid distansundervisning.”*

Annan respons på enkäten

Vid utarbetandet av enkäten strävar man efter att så väl som möjligt beakta responsen på enkäten.

På den varierande delen under vecka 11 gavs mer tid för svaren på grund av att frågorna var nya.

“De öppna frågorna är alla lite likadana.”

“Det vore trevligt om dagarna då svaren ska ges alltid vore desamma.”

“Vi är tacksamma över att denna enkät har förenat olika organisationers behov av att få uppgifter och att det inte kommer separat enkäter från alla håll. Det är viktigt att vi alla strävar efter att trygga skolornas och daghemmens funktionsförmåga bl.a. genom att man strävar efter att begränsa antalet undersökningsenkäter och insamling av uppgifter i anslutning till regleringen så att antalet inte är lika stort som för närvarande.”

Varierande del 2/2020:
ANVISNINGAR OCH BEREDSKAP

“

**Beslut om
stängning av lokaler
har i huvudsak
fattats vid region-
förvaltningsverken**

Regionförvaltningsverket

Respondenter och bakgrundsinformation om övergången till exceptionella undervisningsarrangemang

- Sammanlagt 207 kommunala och 55 privata utbildningsanordnare svarade på den varierande delen. Endast de respondenter som hade övergått till exceptionella undervisningsarrangemang under perioden 1–16.3.2021 ombads svara på alla frågor i den varierande delen.
- 193 (165 kommunala och 28 privata) utbildningsanordnare meddelade att de övergått till exceptionella undervisningsarrangemang under perioden 1–16.3 .2021.
 - 28,8 % av respondenterna uppgav att beslutet hade fattats av den myndighet eller det organ i kommunen/staden som ansvarar för smittsamma sjukdomar
 - 71,2 % av respondenterna uppgav att beslutet hade fattats av den myndighet i regionen som ansvarar för smittsamma sjukdomar (RFV)

Beredskap, tillräckliga anvisningar och tillgänglighet

Påstående	tidpunkt	Ja	Nej	Kan inte säga
Det är lätt att få riksomfattande anvisningar om ordnandet av exceptionella undervisningsarrangemang inom den grundläggande utbildningen.	Mars 2021	65	28,3	6,7
<i>De riksomfattande anvisningarna om ordnandet av den grundläggande utbildningen under tiden 18.3–13.5 har varit lättillgängliga.</i>	Juni 2020	67	32	1
De riksomfattande anvisningarna om ordnande av exceptionella undervisningsarrangemang inom den grundläggande utbildning har varit tillräckliga.	Mars 2021	60,8	32,5	6,7
<i>De riksomfattande anvisningarna om ordnandet av den grundläggande utbildningen under tiden 18.3–13.5 har varit tillräckliga.</i>	Juni 2020	49	49	2
Övergången till exceptionella undervisningsarrangemang hade i början av mars 2021 beskrivits i vår beredskapsplan.	Mars 2021	73,3	19,2	7,5
<i>I vår kommun/region hade man förberett sig på att genomföra den grundläggande utbildningen (beredskapsplaner för kommunens ansvarsområde och enheter) under undantagsförhållanden orsakade av en smittsam sjukdom.</i>	Juni 2020	42	54	4
För övergången till och genomförandet av exceptionella undervisningsarrangemang skulle det ha behövts mer utbildning/stöd	Mars 2021	'16,7	71,7	11,7

“

Färre än var femte respondent ansåg att de riksomfattande anvisningarna var tillräckliga

Regionförvaltningsverket

Övergång till exceptionella undervisningsarrangemang och ordnande av undervisning: tillräckliga och tillgängliga anvisningar

- 60,8 % av respondenterna ansåg att de riksomfattande anvisningarna om *ordnandet av undervisningen* är tillräckliga.
 - Ungefär var tredje respondent ansåg dock att anvisningarna var otillräckliga.
 - De anvisningar som gäller ordnandet av undervisningen bedöms nu vara tillräckliga av fler respondenter än våren 2020 (vecka 22/2020). Då ansåg endast 49 % av respondenterna att anvisningarna var tillräckliga. *
- 65 % av respondenterna bedömde att de riksomfattande anvisningarna om *övergången till exceptionella undervisningsarrangemang* nu var väl tillgängliga.
 - Ungefär var tredje (28,35 %) respondent ansåg dock att tillgängligheten var dålig.
- Merparten av respondenterna (71,7 %) behövde inte mer utbildning/stöd för *övergången till exceptionella undervisningsarrangemang*.

* Obs. avvikelser i formuleringen av frågan, se dia 38

“

Distansundervisningen har blivit det nya normala eller åtminstone mer normalt

Regionförvaltningsverket

Övergång till exceptionella undervisningsarrangemang: övergång till distansundervisning

- Övergången till distansundervisning gick nu bättre än för ett år sedan – med var ändå krävande.
- Beredskapen inför förändringar underlättade situationen. Samtidigt var det svårt att förbereda sig när man inte visste vad man skulle förbereda sig på.
- Tillräckligt med tid bör reserveras för förändringar (t.ex. matarrangemang).

“Övergången gick bra den här gången.”

“

**Mer
omfattande
beredskap än
våren 2020**

Regionförvaltningsverket

Övergång till exceptionella undervisningsarrangemang: beredskap

- Tre av fyra (73,3 %) utbildningsanordnare meddelade att man hade förberett sig på övergången till exceptionella undervisningsarrangemang genom beredskapsplaner.
 - Till denna del var beredskapen betydligt vanligare jämfört med situationen våren 2020 (Insamling av uppgifter om den grundläggande utbildningen vecka 22/2020), då endast 42 % av respondenterna meddelade att de i sina beredskapsplaner hade förberett sig på att ordna grundläggande utbildning under undantagsförhållanden på grund av smittsam sjukdom. *
- Nästan var femte (19,2 %) utbildningsanordnare meddelade dock att någon sådan beredskap inte hade gjorts.
 - Våren 2020 (Insamling av uppgifter om den grundläggande utbildningen vecka 22) gav 54 % av respondenterna en motsvarande bedömning.*

Beredskap

- God beredskap, även om vi inte helt visste vad vi skulle förbereda oss för → vi anpassade oss snabbt
 - Utbildning ordnades för distansundervisning, utrustning anskaffades
 - I vissa kommuner har det funnits god beredskap,
 - Information om övergången till distansundervisning önskas i så god tid som möjligt för att man ska kunna förbereda sig
 - Beredskapsplanerna kan vara ofullständiga
- *“Övergången till exceptionella undervisningsarrangemang har inte beskrivits i beredskapsplanen. I praktiken har de praktiska arrangemangen för distansundervisning planerats separat för varje skola och redan övats förra våren. Övergången till exceptionella undervisningsarrangemang gick nästan utan problem.”*
 - *“Det var ganska omöjligt att göra upp en ordentlig beredskapsplan, när man inte riktigt visste vad man skulle förbereda sig på. Enligt tidigare anvisningar skulle största delen av eleverna vara i skolan enligt alterneringsförfarandet – och till sist fattade regeringen ett beslut om hela samskolan har distansundervisning.”*

“

**Stöd som fåtts
via den riks-
omfattande
styrningen delar
åsikterna**

Regionförvaltningsverket

Bedömningar om det stöd som fåtts genom den riksomfattande styrningen

- De allmänna bedömningarna om den riksomfattande styrningen av utbildningen var **tudelade**:
 - Hälften av respondenterna bedömde att den riksomfattande styrningen av övergången till exceptionella undervisningsarrangemang var åtminstone ganska bra.
 - Å andra sidan gav hälften av respondenterna bedömningen att den var högst "Måttlig".
- Mest positiva bedömningar om stöd för styrningen i övergången till exceptionella undervisningsarrangemang fick **Utbildningsstyrelsen** (sammanlagt 55,9 % av bedömningarna var "Mycket bra" eller "Ganska bra").

Bedömningar om stöd som fåtts med hjälp av styrning

Hur bedömer ni att...	Procentandel av respondenterna i regionen				
	Mycket bra	Ganska bra	Måttligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt
... den riksomfattande styrningen av utbildningen stödde övergången till avvikande undervisningsarrangemang i mars 2021? (Allmän bedömning om UKM:s, Utbildningsstyrelsens, RFV:s och THL:s anvisningar)	5	45	35	10,8	4,2
... Undervisnings- och kulturministeriets riksomfattande styrning av utbildningen stödde övergången till avvikande undervisningsarrangemang i mars 2021?	5	40,8	38,3	14,2	1,7
... Regionförvaltningsverkets riksomfattande styrning av utbildningen stödde övergången till avvikande undervisningsarrangemang i mars 2021?	5,8	30,8	40	17,5	5,8
... Utbildningsstyrelsens riksomfattande styrning av utbildningen stödde övergången till avvikande undervisningsarrangemang i mars 2021?	11,7	44,2	33,3	10	0,8
... THL:s riksomfattande styrning av utbildningen stödde övergången till avvikande undervisningsarrangemang i mars 2021?	5,0	28,3	50,8	13,3	2,5

Anvisningarna är mångsidiga men också oklara och långsamma

- Det väcker diskussion om hur samarbetet mellan olika myndigheter fungerar.
- Motstridiga anvisningar förvirrar aktörerna: anvisningarna upplevdes vara motstridiga beroende på vem som gav anvisningarna.
- Anvisningarna var oklara och innehållet varierade beroende på om anvisningarna kommer från UKM, THL eller Utbildningsstyrelsen.
- Anvisningarna finns på olika sidor och de har varit oklara eller ostrukturerade.
- Även RFV kan ha utfärdat avvikande föreskrifter.
- Regionförvaltningsverkens anvisningar kom med fördröjning.
- Sportlovets närhet försvårade övergången i mars 2021.

- *"I fortsättningen är det viktigt när staten informerar om ärenden att det alltid genast framgår om det är fråga om ett beslut eller en rekommendation och, om det är fråga om en rekommendation, vem som har beslutanderätt i ärendet."*
- *"Det mest retfulla var att staten informerade om att alla högstadiet och andra stadiet övergår till distansundervisning under tiden 8.3–28.3. Beslutet i frågan fattades dock på lokal nivå."*
- *"Anvisningar kommer från så många olika håll. Utbildningsstyrelsen ligger i allmänhet lite efter. Preciseringarna behövs dock."*
- *"Visst har det kommit anvisningar, men anvisningarna har varit oklara och beroende på om du läser THL:s eller UKM:s anvisningar har de också varit olika. Jag önskar att UKM bättre kunde följa THL:s anvisningar."*
- *"Den motstridiga informationen från sjukvårdsdistriktet och ministeriet var förvirrande. När man i soppan ytterligare blandar med hälsovårdsnämndens beslut som den högsta kommunala beslutsfattaren, blir en tjänsteinnehavare riktigt förbryllad. Visste någon sist och slutligen hur man ska agera och vem som i sista hand bestämmer? THL:s beslut i sista minuten gav klarhet i saken."*
- *"Fatta inga beslut på torsdagskvällar eller fredagskvällar, ifall det inte är en extrem nödsituation."*
- *"Tidpunkten för att inleda distansundervisningen genast efter sportlovsveckan 9 var besvärligt med tanke på förberedelserna: Meddelandet vecka 8 på torsdagen gav endast 1,5 skoldagar tid på att förbereda personalen och eleverna för en period med distansundervisning."*
- *"Vi väntade ganska länge på RFV:s beslut vecka 9. Det skulle ha gjort det lättare för kommunerna om det hade funnits information om veckans interna tidtabell och ifall RFV tänker fatta ett beslut om delvis stängning av skolorna eller om kommunen behöver ett nämndmöte. Vi ringde RFV och fick då veta att ett beslut kommer och en uppskattning om tidtabellen. Efter det behövde vi inte längre sitta och vänta, utan vi fick kunde börja skriva meddelanden osv."*

Anvisningarna är väl tillgängliga, tillämpningen besvärlig

- Det har förekommit utmaningar vid tolkningen av anvisningarna:
 - Riksomfattande anvisningar ska utarbetas så att de inte kan tolkas felaktigt.
 - För vissa syften behövs noggranna, riksomfattande anvisningar. Det framkom också att anvisningarna i vissa fall var otillräckliga.
 - Tillämpningen av den temporära paragrafen i lagen om grundläggande utbildning haltar.
 - Det önskas att datum anges i anvisningarna så att det är närmare känt när anvisningen har getts.
 - Det önskas också att gamla anvisningar arkiveras på olika webbplatser
 - Enligt flera respondenter är Utbildningsstyrelsens anvisningar klara och lätta att hitta. Å andra sidan ansåg en av respondenterna att de aktuella sidorna var svåra att hitta.
- *”Det bör ges nationella bestämmelser om den effektiviserade städningen och skolmåltiderna, eftersom det inte till alla delar är möjligt att kräva dem på lokal nivå. Även elevernas munskydd osv. bör få statlig finansiering.”*
 - *”Det är något motsägelsefullt att lagen inte gäller t.ex. elever med särskilt stöd, men att de ändå kan få ett beslut enligt 18 § om särskilda undervisningsarrangemang.”*
 - *”Om vi återgår till närundervisningen, är det skäl att notera att det är omöjligt att följa rekommendationen om munskydd, om vi inte får möjlighet att utfärda sanktioner. För vissa elever räcker det inte till med styrning.”*
 - *”Ändringen av lagen om grundläggande utbildning (artikel 20a) stöder inte utbildningsanordnaren i övergången till exceptionella undervisningsarrangemang; det exempel som ges i paragrafen (alternering) är inte tillämpligt just i någon situation och det har inte getts närmare anvisningar eller stöd för tillämpningen av exempelsituationen i fråga.”*
 - *”Informationen från de statliga myndigheterna har varit ganska omfattande, och när det gäller struktureringen är det möjligt att vidareutveckla den. Kommunikationen har i stor utsträckning skett via e-post, vilket innebär att det krävs stor noggrannhet för att man ska kunna hålla sig uppdaterad om ändringar och preciseringar i besluten.”*
 - *”Utbildningsstyrelsens coronasidor har varit utmärkta, men som utvecklingsförslag kunde också en arkivering av tidigare anvisningar (t.ex. vid början av höstterminen) underlätta behovet av rapportering under skolåret. På webbplatsen syns endast de gällande anvisningarna.”*

Nödvärdigt att beakta den regionala situationen

- När begränsningar fastställs ska lokala förhållanden beaktas bättre än för närvarande:
 - nödvändiga åtgärder i områden där situationen är god.
 - Det är arbetsdrygt att beakta skolornas olika situationer, men det behövs
- *“Vid övergången till avvikande undervisningsarrangemang har man inte beaktat enheter av olika storlek eller till exempel utmaningarna i enhetsskolor.”*
- *“Jag anser det vara mycket beklagligt och till och med lagstridigt att våra klasser 7-9 gick över till distansundervisning. Infektionssituationen i X-området var då och är även nu lugn, de svagaste eleverna fick lida i onödan.”*
- *“Jag anser att anvisningarna och föreskrifterna om ordnandet av undervisningen i exceptionella situationer är alltför schematiska och beaktar inte skillnaderna i kommunernas förhållanden. Man strävar efter att plikttroget följa lagen om grundläggande utbildning i en situation där sådana undantagsförhållanden som coronavirussituationen inte har beaktats när lagen utarbetades.”*
- *“I kommunernas budget för undervisningsväsendet finns det inte medel för att betala tiotals, rentav hundratusentals euro för engångsmunskydd.”*

Varierande del 2/2020: ANDRA OBSERVATIONER

Elever som får särskilt stöd

- En fortsatt närundervisning för elever som får särskilt stöd är besvärligt:
 - vårdnadshavarna vill inte ha sina barn i närundervisning
 - om alla/många har getts beslut om distansundervisning, räcker personalen inte till för att ge stödet
- Anvisningarna är oklara, de beaktar inte flexibel grundläggande utbildning eller påbyggnadsundervisning.
- Det behövs också ytterligare anvisningar för det praktiska genomförandet av stödet.

Sagt i anslutning till särskilt stöd

”Om en elev som får särskilt stöd på ansökan av vårdnadshavarna studerar självständigt hemma, förlorar eleven sin matförmån, vilket känns oskäligt.”

”Det är svårt att få elever som får särskilt stöd att komma till skolan för närundervisning, när de andra eleverna i högstadiet får distansundervisning.”

”Integrerade elevers deltagande i närundervisning har avgjorts på olika sätt i kommunerna (deltar eller deltar inte och på vilka grunder).”

”Det fanns brister i informationen om övergången till distansundervisning i årskurserna 7–9. Hur ska jag förhålla mig till närundervisning för barn i utsatt ställning, när jag t.ex. inte känner till klientrelationen inom barnskyddet, vilket ledde till ett behov av tolkningar. Hur ska jag gå till väga med elever inom den flexibla grundläggande utbildningen? Jag var tvungen att själv kontakta Utbildningsstyrelsen för att få ett svar. Hur ska jag gå till väga när det gäller elever med dåliga kunskaper i finska som inte längre är elever i den förberedande undervisningen: jag var själv tvungen att dra slutsatserna.”

Regionförvaltningsverket